

וְחֹכְבָה לְאָדָם שֶׁל בְּרִיאָה, אֵלָא מְשֻׁם שֶׁנִּבְרָא מִשְׁנֵיהֶם. וּמְשֻׁם זֶה (דברים ל) רָאָה נִתְּנִי לְפָנֶיךָ הַיּוֹם אֶת הַחַיִּים וְאֶת הַמָּוֶת וְאֶת הַטּוֹב וְאֶת הַרָּע. וּבִחְרַף בַּחַיִּים. אָמְרוּ לוֹ, וְעוֹד כָּל זֶה לָמָּה? לֹא הִיָּה נִבְרָא לְחֹטָא לְפָנֵי יְהוָה, וְלֹא גִוַּם כָּל מָה שֶׁגִּוַּם לְמַעַלָּה, וְלֹא הִיָּה לוֹ לֹא עֲנֹשׁ וְלֹא שָׁכַר.

אָמַר חֲבֵרִים, מִן הַדִּין הִיָּה לִבְרָא אוֹתוֹ בְּשִׁבִּיל הַתּוֹרָה, בְּגִלְלָה נִבְרָא, שֶׁכְּתוּב בָּהּ שָׁכַר לְצַדִּיקִים וְעֲנֹשׁ לְרָשָׁעִים, וְלֹא הִיָּה שָׁכַר לְצַדִּיקִים וְעֲנֹשׁ לְרָשָׁעִים. אֵלָא בְּשִׁבִּיל אָדָם שֶׁל בְּרִיאָה, לֹא תִהְיֶה בְּרִיאָה לְשִׁבְתָּ יְצִירָה. אָמְרוּ, וְדַאי כַּעַת שֶׁמַּעֲנֵנוּ מָה שֶׁלֹּא שֶׁמַּעֲנֵנוּ עַד עַכְשָׁיו, שְׁוַדַּאי לֹא בָּרָא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא דְּבָר שְׂאִינוּ צָרִיךְ.

וְלֹא עוֹד, אֵלָא הַתּוֹרָה שֶׁל בְּרִיאָה הִיא הַלְבוּשׁ שֶׁל הַשְׁכִּינָה. אִם אָדָם לֹא הִיָּה עֲתִיד לִהְיוֹת, הִתְּהַה הַשְׁכִּינָה בְּלִי כְסוּי, כְּמוֹ עֲנִי. וּמְשֻׁם זֶה, כָּל מִי שֶׁחֹטֵא כְּאֵלּוֹ הַפְּשִׁיט אֶת הַשְׁכִּינָה מְלֻבּוּשָׁה, וְזֶהוּ עֲנֹשׁוֹ שֶׁל אָדָם. וְכָל מִי שֶׁמְקִים אֶת מִצְוֹת הַתּוֹרָה, כְּאֵלּוֹ הַלְבִּישׁ אֶת הַשְׁכִּינָה בְּמְלֻבּוּשֶׁיהָ. וּמְשֻׁם זֶה פְּרֻשָׁה בְּכֻסּוּי שֶׁל צִיצִית (שמות כב) כִּי הִיא כְּסוּתָהּ לְבָדָה הִיא שֶׁמְלֶתוֹ לַעֲרוֹ בְּמָה יִשְׁכַּב, בְּגָלוֹת, וְהָרִי פְּרֻשָׁה.

בֹּא וְרָא, הַחֲשֹׁף הוּא הַשְּׁחֹר שֶׁל הַתּוֹרָה, הָאוֹר הַלְבֵן שֶׁל הַתּוֹרָה. וּכְשֶׁאוֹתוֹ הָאוֹר מְתַלְבֵּשׁ בַּחֲשֹׁף, נֶאֱמַר בַּתּוֹרָה שְׁחֹרָה אֲנִי וְנֶאֱמַר (שיר השירים א) וּכְשֶׁמִּסְתַּלֵּק מִשָּׁם אוֹר שֶׁהוּא לָבֵן, הִיא אוֹמֶרֶת אֵל תְּרַאנִי שְׂאִנִּי שְׁחֹרְחֶרֶת. וְהַתּוֹרָה כְּמוֹ בַת הָעֵץ שֶׁהִיא שְׁחֹרָה וְיָפָה בְּאוֹר שֶׁמֵּאִיר בָּהּ, וּמְשֻׁם זֶה בַת הָעֵץ וְהָאוֹר הַמֵּאִיר בָּהּ אָמַר דָּוִד (תהלים כז) ה' אוֹרִי וְיִשְׁעִי מִמִּי אֵירָא. אוֹרִי - אוֹר י', שֶׁהִיא בַת

דְּבִרְיָאָה. אֵלָא בְּגִין דְּאַתְּבְּרִי מִתְּרוּיָהּ. וּבְגִין דָּא (דברים ל טו) רָאָה נִתְּנִי לְפָנֶיךָ הַיּוֹם אֶת הַחַיִּים וְאֶת הַמָּוֶת וְאֶת הַטּוֹב וְאֶת הַרָּע (שם יט), וּבִחְרַף בַּחַיִּים. אָמְרוּ לִיה וְעוֹד אֲמַאי כְּלִי הָאֵי. לֹא הָיָה אַתְּבְּרִי לְמִיחָב קָדָם יְהוָה, וְלֹא לְגִרְמָא כָּל מָה דְּגִרִים לְעֵלָא, וְלֹא הָיָה לִיה לֹא עֲנֹשׁ וְלֹא שָׁכַר.

אָמַר חֲבֵרִיא מִן הַדִּין הָיָה לְמַבְרִי לִיה בְּגִין דְּאוֹרִיתָא בְּגִינָה אַתְּבְּרִיאַת דְּכְתִיב בָּהּ אֲגָרָא לְצַדִּיקָיָא וְעֲנֹשָׁא לְרָשָׁעִיא. וְלֹא הָיָה אֲגָרָא לְצַדִּיקָיָא וְעֲנֹשָׁא לְרָשָׁעִיא, אֵלָא בְּגִין אָדָם דְּבִרְיָאָה (ישעיה מה יח) לֹא תִהְיֶה בְּרִיאָה לְשִׁבְתָּ יְצִירָה. אָמְרוּ וְדַאי כַּעַן שֶׁמַּעֲנָא מָה דְּלֹא שֶׁמַּעֲנָא עַד הַשְּׁתָּא. דְּוַדַּאי לֹא בָּרָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְלֶתָא דְּלֹאוּ הוּא צָרִיךְ.

וְלֹא עוֹד אֵלָא אוֹרִיתָא דְּבִרְיָאָה אִיהִי לְבוּשָׁא דְּשְׁכִינָתָא. אִם אָדָם לֹא הָיָה עֲתִיד לְמַבְרִי הָיָה שְׁכִינָתָא בְּלֹא כְסוּיָא כְּגֻוּנָא דְּעֲנִי. וּבְגִין דָּא כָּל מָאן דְּחָב כְּאֵלּוֹ הַפְּשִׁיט לְשְׁכִינָתָא מְלֻבּוּשָׁהָ, וְהִיא אִיהִי עוֹנֶשָׁא דְּאָדָם. וְכָל מָאן דְּמְקִים פִּיקוּדָא דְּאוֹרִיתָא כְּאֵלּוֹ הוּא לְבִישׁ לְשְׁכִינָתָא בְּמְלֻבּוּשָׁהָ. וּבְגִין דָּא אוֹקְמוּהָ בְּכְסוּיָא דְּצִיצִית, (שמות כב כז) כִּי הִיא כְּסוּתָהּ לְבָדָה הִיא שֶׁמְלֶתוֹ לַעֲרוֹ בְּמָה יִשְׁכַּב בְּגָלוֹתָא וְהִיא אוֹקְמוּהָ.

הָא תְּנִי חֲשֹׁף אִיהִי אֲפָמוּ דְּאוֹרִיתָא אוֹר תְּרוּיָא דְּאוֹרִיתָא. וְכֵד הֵהוּא אוֹר מְתַלְבֵּשׁ בַּחֲשֹׁף, אַתְּמַר בְּאוֹרִיתָא שְׁחֹרָה אֲנִי וְנֶאֱמַר (שיר השירים א) וְכֵד אִסְתַּלֵּק מִתְּמָן אוֹר דְּאִיהִי תְּרוּיָא, אִיהִי אוֹמֶרֶת אֵל תְּרַאנִי שְׂאִנִּי שְׁחֹרְחֶרֶת. וְאוֹרִיתָא כְּגֻוּנָא דְּבַת עֵינָא דְּאִיהִי אֲפָמָא וְשִׁפְיָא בְּאוֹר דְּנִהִיר בִּיה. וּבְגִין בַת עֵינָא וְאוֹר דְּנִהִיר בָּהּ אָמַר (דף קלו ע"ב) דָּוִד (תהלים כז א) ה' אוֹרִי וְיִשְׁעִי